

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V. CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

KUPUJTE VOJNE
BONDE!

ŠTEV. (NO.) 33

CHICAGO, ILL., SREDA, 17. FEBRUARJA — WEDNESDAY, FEBRUARY 17, 1943

LETNIK (VOL.) LII

Umik Nemcev iz Harkova - Papež sprejme obisk sovjetov

RUSI PRIČAKUJEJO SKO- RAJŠEN PADEC MESTA

Dočim skušajo z motoriziranimi silami zadrževati rusko prodiranje, pa Nemci z naglico izpraznjujejo ogroženi Harkov. — Hitro napredovanje zapadno od Rostova.

Moskva, Rusija. — Ukrainsko mesto Harkov je na tem, da ga doleti enaka usoda, kakor je zadela Rostov. Rostov, kakor je bilo že včeraj poročano, je padel zadnjem nedeljom Rusom v roke in sovjetsko poročilo, izdano v pondeljek, objavlja, da nemške čete z vso naglico izpraznjujejo Harkov, ter se je pričakovalo, da utegne vzeti komaj še nekaj ur, predno bodo lahko Rusi vkorakali v mesto.

Nemci so vrgli močne oklopne in motorizirane sile v predmestje Harkova, da zaustavijo prodirajoče Ruse, kateri pritiskajo na mesto od petih smeri. Sklepalno pa se je, da so s temi silami, ki so se z vso arditostjo vrgle na Ruse, hoteji samo pridobiti nič tesar, da se bo lahko izpraznjevanje mesta bolj učinkovito izvršilo.

Harkov je industrijsko središče Ukrajine, in sicer tako važno, da so mu nadeli ime "ruski Pittsburgh". Povrh tega pa je tudi veliko železniško križišče, kajti vanj se steka šest železniških prog. Očividno je torej, da bo izguba tega mesta težek udarec za Nemce. Harkov leži okrog 400 milij južno od Moskve ter okrog 250 milij severozapadno od Rostova. Iz te razdalje se razvidi, na kako ogromno širino izvajajo Rusi svoje vojne operacije.

Istočasno pa ruske sile stalno napredujejo tudi na jugu; v pondeljek se je objavilo, da so dosegle že mesto Taganrog, ki je 35 milij zapadno od Rostova, in Nemci s tako naglico beže s tega ozemlja, da so, kakor se poroča, vsi vlaki proti Kieve natrpani z njih vojaki.

Ob zavzetju Rostova so našli Rusi po večini požgano in

FRANCOSKA LA- DJA PRISPELA

Več bojnih ladij prispele iz Dakarja v Ameriko.

New York, N. Y. — V četrtek zadnjega tedna je prispeло v tukajšnje pristanišče in v razna druga vzhodna mesta število francoskih bojnih ladij. Poročilo o njih prihodu pa je dovolila cenzura objaviti šele ta pondeljek. Med dočilimi bojnim ladjami, ki so prišle iz Dakarja, je tudi 35.000 tonska Richelieu. To je bilo prvič iz leta 1929, da je kaka francoska bojna ladja prišla v ameriško pristanišče.

NACIONALIZEM MORA IZ- GINITI, PRAVLANGLEZ

London, Anglija. — Da se bo mogel zagotoviti mir, bodo morali zedinjeni narodi opustiti po vojni doberšen del svojega nacionalizma, kakor je povdral britanski minister za bližnji vzhod, Casey, v svojem govoru na radio v nedeljo. Po vojni, pravi, mora prevladovati ideja, da nobena dežela ne more obogateti na račun drugih, in mednarodna preuredba se mora izvesti tako, da se bo svetovno gospodarstvo razširilo in, da bodo njega sadov deželi vse.

razdejano mesto. Deloma ga je razbilo rusko obstrelevanje, deloma pa so to storili Nemci pred umikom. V pondeljek je na mnogih krajih še vedno razsajal požar.

RUSI UŽIVAJO OBČU- DOVANJE V LONDONU

London, Anglija. — Naravnost neverjetno navdušenih ovcij so bili deležni člani ruske vojaške komisije, ki so prišli v družbi z ameriškimi častniki zadnjem soboto prisostvovat neki nogometni igri. Ko je skupina, ki je bila v uniformi, prispeala na lice mesta, je celokupne občinstvo vstalo in burno aplavdiralo.

V tem dogodku se vidi znamenje, kako globoko spoštovanje in občudovanje so si pridobili Rusi s svojimi nepričakovanimi uspehi, ki jih žanjejo v sedanji ofenzivi proti Nemčiji. In to občudovanje prihaja od obeh ekstremnih struj, od komunistov kakor tudi od konservativcev.

Vendar pa se pri tem oglašajo tudi razni skeptiki, kate-

ROSTOV ŽE ČETRTIČ ME- NJAL GOSPODARJA

S tem, ko so Rusi zavzeli zadnjem nedeljo Rostov ob Donu, kakor je bilo že poročano, je to mesto tekom sedanje vojne že četrtič menjalo gospodarja. Prvikrat so ga Nemci vzel Rusom 21. novembra 1941 in so to tudi proglašali za eno največjih svojih zmag. Kmalu nato pa se je pričela ruska protofenziva in teden dni po svojem vkorakanju v mesto so morali Nemci tega že zapustiti. Tekom lanske ofensive so pri svojem prodiranju proti Kavkazu v juliju Nemci zopet zavzeli to mesto in so zasedli toljšen kos ozemlja vzhodno od njega, da se je zdelo, da je zdaj mesto trdno v njih rakah. S svojim silnim naskokom pa so zdaj Rusi razblinili nadre Nemcev, da bi mogli to utrjeno postojanko držati.

EN TEDEN NE BO KONSERV NA PRODAJ

Chicago, Ill. — Tukajšnji direktor za odmerjanje je v nedeljo izrazil končno opozorilo, da se prihodnjo soboto opolnoma preneha prodajati v trgovinah konservirano sadje in zelenjava, in sicer do 1. marca. Tedaj pa se bo pričelo prodajati le na karte, za katere se bo vršila registracija prihodnjem teden, kakor že poročano.

ODMERJANJA TUDI ZA BOLNIKE

Chicago, Ill. — Pacienti, ki ostanejo v bolnicah najmanj teden dne in dobe tamkaj osem ali več obedov, morajo oddati svoje karte za živila, da se bodo lahko odstranile znamke, ki zapadejo. Ta ko je odredil urad za cene.

ZAVEZNICKI UPORABLJAJO JAPONSKI MOST

Most, ki ga kaže gornja slika, veže neki malotok s postojanko Buna na Novi Guineji. Zgradili so ga Japenci, a dasi je dokaj primitiven, vendar zdaj dobro služi zavezniškemu vojaštvu potem, ko so bili Japonci pregnani iz ondotnih krajev.

SOVJETSKA DELEGACIJA PRISPE V VATIKAN

Ne ve se, kaj bo namen obiska, niti ne, kako so se razgovori zanj vršili. — Delegacija baje pride v kratkem času ter je italijanska vlada že poskrbela za prehod.

KRATKE VESTI

Washington, D. C. — Newyorski nadškof Spellman je konec zadnjega tedna odpotoval v severno Afriko, da tam obišče ameriške vojake. Kakor se ugotavlja, bo na potu tja šel tudi v Vatikan na razgovor z papežem.

London, Anglija. — Britanski letalci so v noči na zadnjem nedeljo dvakrat napadli nemško podmorniško bazo pri Lorientu, Francija, in zmetali na njo bomb za več kot 1,000 ton, kakor se je objavilo. V nedeljo ponoči pa so napadali Nemčijo v Italiji.

London, Anglija. — Kajor govoril neko poročilo, je bil župan nizozemskega mesta Utrecht, ki je bil tudi minister v nizozemski vladi, kontrolliran od nazijev, ubit zadnjem petek. Napadalu se je baje posrečilo pobegniti.

PLINI POVZROČILI SMRT DEKLETA

Chicago, Ill. — 21 let stara Marie Butkovich iz McCook je bila zadušena od strupenih plinov, ko je v pondeljek ztraj sedela v zaprtem parknem avtomobilu s svojim začetnem, 25 letnim Frankom Stepanekom, pred svojim domom. Stepanek, ki živi v Lyonu, je bil od plinov omamljen ter prepeljan v bolnico.

NADALJNA NAVODILA ZA DOHOD. DAVKE

Ko se vpišujejo v davčno tiskovino dohodki preteklega leta, se morajo vključiti ne samo plače in mezde, marveč tudi vsi drugi izredni dohodki, kakor bonusi, napitnine, nagrade, obresti, itd. O obrestih se dostavlja, da se morajo priglasiti tudi v slučaju, ako se niso potegnili iz banke, marveč so se le pripisali tamkaj kapitalu v bančni knjižici. Enako so duhovniki obvezani, da vključijo vse plačila za pogreve, maše, krste, poroke in podobno. Ako farmar izmenja svoje pridelke za kakovo drugo blago, se to blago smatra kot dohodek in se mora njega vrednost vpisati kot tak. — Izvzete iz obdavčenja pa so zavarovalnine, ki se plačajo dedičem za umrlim. Tudi zavarovalninska izplačila na police zavarovancem so oproščena, ako ta ne znašajo več kakor znesek, ki ga je zavarovanec plačal z zavarovalninskimi pristojbinami. Enako ni treba prijaviti podpor za slučaj bolezni, kakor tudi ne različnih daril.

VESTI O DOMOVINI

Dodata poročila iz Primorske in Gorenjske. — Italijani so zaprli župnika Beštra, župnika Fistra, kaplana Škvareča in kaplana Erzarja. — V Ljubljani so obsodili pet Slovencev na dosmrtno ječo.

Italijani internirali duhovnike

(Podtalno poročilo iz Slovenskega v izvirnem besedilu).

Italijani so internirali župnika Beštra v Aquila — Abruzzi, župnika Fistra v Copru, kaplana Škvareča in kaplana Erzarja pa v Tovino.

Italijani so na Primorskem zaprli vse ljudi, ki so prišli tja iz Ljubljanske pokrajine.

b) zločina po čl. 16 Ducejeve razglasila od 3. X. 1941, ker so sodelovali v oboroženičetvi, ustanovljeni z namenom, da vrši zločine, ki jih predvideva navedeni razglas;

c) Vidic Marija pa še posebej zločina po čl. 110-56, 629, kazenskega zakonika, ker je v sodelovanju z ostalimi dvema izvršila dejanja, ki so imela namen, da na nedvoumen način prisilijo Koseterja Leonida na izplačilo 12.000 lir za dispenzar "Cvoslarij" s tem, da mu je poslala grozilno pismo.

Iz teh razlogov izreka sodišče po členih zakona Vidic Marija, Ladiho Josipa in Jelenca Ivana za krive pripisanih jim zločinov in jih kot take obsoja v dosmrtno ječo. Vidic Marija pa še na 4.000 lir globe, stroške in vse posledice, vključno trajne prepoped javnih služb, zakonitega preklica in objave sodbe v listih "Piccolo" v Triesteju in "Jutro" v Ljubljani.

Ljubljana, 17. septembra 1942.

Vesti londonskega radia

Iz jugoslovanskih oddaj z dne 7. februarja na londonskem radiu posnemamo naslednje novice:

Rumunski list "Currentul", ki izhaja v Bukarešti, je objavil poročilo o uničenju rumunske konjeniške divizije, ki je bila v Stalingradu obkoljena od Rusov; list trdi, da se je branila dokler ji ni zmanjkalo municije in da je bil poveljnik te edinice zato povisan v čin generala.

O prilik obiska bolgarskega vojnega ministra Mihova, je Hitler na vso moč zahteval, da mu Bolgarija pošlje vojakov in delavec. Kralj Boris mu vspriča odpore bolgarskega naroda ni mogel obljubiti vojakov; pač pa je zdaj odredil popis tehnikov, inžinirjev in drugih strokovnjakov v upanju, da bo mogel zadovoljiti Hitlerjeve žele z dobavo kvalificiranih delavcev.

Na Češkem je izdala nemška vlada glede obveznega dela vseh mož in žena slične načrde kakor v Nemčiji.

Kranj: V Globokem so partizani iztrili vlak. Zato je bilo v Kranju pri Kokrškem mostu ustreljenih 55 talcev.

Zapadna Slovenska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mledinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, Colo.

2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4676 Washington St., Denver, Colo.

Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec Thatcher Edg., Pueblo, Colo.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1849 Forest St., Denver, Colo.

2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, Colo.

3. nadzornik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

2. porotnik: Johann V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.

3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.

4. porotnik: Joseph Gudec, 10815 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.

5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M. So., Chicago, Ill.

UREADNO GLASILLO:

"Amerikanek Slovenc", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Nas denarse nakaznice in vse uradne redi naj se pošiljajo na glavno tajnik, t. j. pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Pročne se sprajmo v odrasli oddelki sprememb razvovalnih, kakor tudi bolniških nakaznic, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleščega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zvezre, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev nojih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve nojih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. PREDSEDNIKA Z. S. Z.

Zapisnik zadnje letne seje ZSZ, kateri je bil priobčen v "Glasilu" z dne 10. in 17. februarja t. l., upam in želim da ga je celokupno članstvo z veseljem vzel na znanje. Kakor je bilo v omenjenemu zapisniku priobčeno, hočemo letos praznovati 35. letnico obstoja vzglednega in dobrodelnega delovanja naše dobre in skrbne matere, ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE. Kakor vsaki dobrí otrok z hvaležnostjo in z ljubeznijo do svoje matere v enakem slučaju skuša po svoji najbolji volji se izkazati vrednega otroka s tem, da ji podari kako primerno darilo, tako in ravno taka je naša častna dolžnost, da mi kot otroci te naše dobre matere, ZSZ, katera je bila v teku teh dolgih 35 let vedno pripravljena pomagati svojim otrokom ob času bolezni, potrebe ali smrti, da v tem času tudi mi pokazemo in izkažemo naše dobro srce in sicer z darilom, katerega hoče biti naša ZSZ, najbolj vesela, in to darilo naj bo, — DA SE VSI KOT EDEN VZDIG NEMO NA DELO IN PRIDOBIMO POD OKRILJE NASE MATERE ZADOSTNO ŠTEVILNO NOVIH ZDRAVIH ČLANOV, tako, da se bomo ob koncu leta lahko z veseljem ozrli nazaj in pogledali z radostnim srcem v oči z zavestjo, da smo ji podarili najlepšo darilo ob njeni 35. letnici s tem, da smo pridobili najmanje 1000 novega članstva. Da bo pa članstvo tem lažje delovalo v ta namen, je gl. odbor povzel potrebe korake, da bo to delo tudi bolj dobičenosno in olajšano kakor kdaj prepreje. Posamezna društva, kakor tudi posamezni člani so deležni izvanredno lepih nagrad, kakor je bilo v gori-imenovanih izdajah našega "Glasila" omenjeno.

Morebiti bo gotovo število članstva mnenja, da je skoraj nemogoče v teku enega leta pridobiti EDEN TISOČ novega članstva. Seveda, ako se bo pretežna večina članov in članic zanašalo samo na gotove gl. uradnine in pa na posamezne člane in članice, kateri vključujo temo da niso v gl. odboru, radevolje žrtvujejo čas in denar za povzdigo naša dične ZSZ., potem seveda bo ta naša naloga bolj težko izpeljiva. Nasprotno pa je neovrgljiva resnica, in to smo dokazali ob času praznovanja naše 30. obletnice, (ko smo pridobili 1039 novega članstva), ako bomo delovali skupaj v resnici kot bratje in sestre za pravčit in napredok ZSZ, potem pa lahko s sigurnostjo jamčim, da bomo naš 35. letni kampanjski program izvedli brez vsakega posebnega truda.

Zavedajmo se tekom te kampanje, da smo lahko ponosni biti člani in članice naše bratske organizacije, akoravno ni tako obširna po številu, vendar fakt ostane, da je ena najbolj solventnih bratskih organizacij, katera že od zadnjih 17 let ni bila nikdar primorana razpisati izvanrednih prispevkov od strani svojega članstva.

K sklepu naj tudi omenim, da hočem tekom praznovanja te 35. letnico voditi natančni seznamec članov in članic, kateri bodo aktivno delovali tekom tekoče kampanje za dobrobit ZSZ. Ta imena bodo od časa do časa priobčena v našem "Glasilu". Ravno tako bodo celi imenik aktivnega članstva predložen pred gl. odbor ob zaključku te kampanje. Na ta način bo članstvo kakor tudi gl. odbor popolnoma informiran, kateremu bratu in sestri je v resnici pri srcu napredek naše dične organizacije, Zapadne Slovanske Zveze.

V nadi, da bo ta moj imenik napolnjen z tisoči imen našega marljivega in dobrodušnega članstva, in z upanjem, da bo ta sejanja kampanja ob priliki 35.-letnega obstoja Zapadne Slovanske Zveze rodila obilno vspeha, ostajam,

s bratskim pozdravom, Vam udani,
LEO JURJOVEC, gl. predsednik.

MINUTES

OF THE ANNUAL MEETING OF THE SUPREME BOARD OF THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION.

(Continued)

Gentlemen:

During the period since my last report at the meeting in July my personal efforts in behalf of the Association and the performance of my various duties were conducted as usual, although my work was somewhat retarded by an increase

of working hours at my regular place of employment, and by unavoidable circumstances which occupied much of my time.

I am unable to give a worthwhile account of the progress and true condition of the Juvenile Department because not a single report reached my office from any of the lodge juvenile supervisors, or lodge secretaries.

The records show that we have 2629 juveniles in good standing as of December 31, 1942. In the last six months of the Unity Campaign we secured 156 juvenile members, 24 reinstated, 2 died, 58 transferred to the Adult Department and 123 were suspended. It will be interesting to note that 97 juveniles transferred to the Adult Department during the Unity Campaign of 1942.

It is hoped that this year will mark a great improvement in juvenile activities and progress, and that a substantial record of achievement will be brought about by sincere, united effort by all juvenile supervisors, other lodge officers and the rank and file. There must be a greater interest taken in our juvenile department. My intentions are to again contact all responsible persons in an effort to bring about these things. Only proper support and cooperation will bring success and desired results.

As for the Adult Department, and the Association in general, we must concentrate on the immediate future and take steps at this meeting to bring about more genuine brotherhood, FINANCIAL REPORT OF THE ADULT DEPARTMENT:

Gained in:	Mortuary Fund and in the first half of the year	\$ 21,091.36
		13,614.09
	Total annual gain in this fund	\$34,705.45
	Sick and Accident Fund and in the first half of the year	1,406.15
		150.50
	Total annual gain in this fund	1,556.65
	Beneficent Fund and in the first half of the year	238.57
		88.08
	Total annual gain in this fund	326.65
	Convention Fund and in the first half of the year	835.75
		394.66
	Total annual gain in this fund	1,230.41

Total gains in above four funds	\$37,819.16
Losses in:	
Indemnity and Oper. Fund Gained	\$116.40
and loss in the first half of the year	167.95
Total annual loss in this fund	\$51.55
Expense Fund, Loss	310.69
Gained in the first half of the year	290.57
Total annual loss in this fund	20.12
	71.67

Net annual gains	37,747.49
Balance December 31, 1941	\$338,619.70
Balance December 31, 1942	\$376,367.19

Gained in:	Mortuary Fund and in the first half of the year	\$ 1,745.31
		1,295.19
	Total annual gain in this fund	\$3,040.50
	Expense Fund gained	342.73
	and loss in the first half of the year	351.04
	Total annual loss	8.31

Net annual gains	3,032.19
Balance December 31, 1941	24,856.40
Balance December 31, 1942	\$27,888.59

You will note from the above report that we now have over four hundred thousand dollars in both departments. I am very well pleased with the wonderful financial growth we have made in the past six months and hope that we continue to show such rapid gains also in the future. A more complete and detailed financial report is now being published in our official organ, Amerikanski Slovenec.

Membership of the Adult Department:
New members enrolled 95 and in the first half of the year 142, total 237, less 1 who has never paid any premiums; reinstated 51 and in the first half of the year 35, total 86; suspended 110 and in the first half of the year 88; withdrew 1 and in the first half of the year 2; died 8 and in the first half of the year 14, total 22. Net gain in adult membership 27 and in the first half of the year 73, total gain 100 members. On December 31, 1942, we had 2,803 adult members in good standing.

Membership of the Juvenile Department:
New members enrolled 156 and in the first half of the year 112, total 268, less 1 who has never paid any premiums; reinstated 51 and in the first half of the year 35, total 86; suspended 110 and in the first half of the year 88; withdrew 1 and in the first half of the year 2; died 8 and in the first half of the year 14, total 22. Net gain in juvenile membership 27 and in the first half of the year 73, total gain 100 members. On December 31, 1942, we had 2,803 adult members in good standing.

In the month of July we did not receive any premiums from

more good will and full understanding and application of real fraternalism than appears to exist at present. This should be a part of our plans to meet the great need of fraternalism which will be so necessary following the war.

In order not to make this report too lengthy, I shall suggest discussion of this subject, with further personal comment, at the proper time during this session. There are other matters for the good and welfare of the Association I wish to propose and recommend for your consideration.

Let it suffice to close this report with thanks to our Supreme President, Supreme Secretary and other officers and members who assisted me in my work in the past six months, and an appeal to others who failed me to do better in the future and lighten my burden, so that altogether we may build a greater W. S. A. and an outstanding Juvenile Department—the future of our Association. Thank you.

Fraternally,
Geo. J. Miroslavich.

The report of the 1st Supreme Vice-Pres. was unanimously adopted.

REPORT OF THE SUPREME SECRETARY.

Worthy President and members of the Supreme Board:

Following is the condensed semi-annual and partially annual report for the year ended December 31, 1942, of the condition and affairs of The Western Slavic Association:

FINANCIAL REPORT OF THE ADULT DEPARTMENT:

Gained in:	Mortuary Fund and in the first half of the year	\$ 21,091.36
		13,614.09
	Total annual gain in this fund	\$34,705.45
	Sick and Accident Fund and in the first half of the year	1,406.15
		150.50
	Total annual gain in this fund	1,556.65
	Beneficent Fund and in the first half of the year	238.57
		88.08
	Total annual gain in this fund	326.65
	Convention Fund and in the first half of the year	835.75
		394.66
	Total annual gain in this fund	1,230.41

<tbl

Zgodba o povišanju

Spisal Stanko Bor.

Tisto, kar se je vzbudilo v kosarni v tisti prvi noči, ko je zamislil na zvezdo in mu ni dalo spati, tisto, kar mu je takrat tesnilo sreco in ga navdalo kakor da stoji nad njim črn oblak in ga vedno in vedno opominja in mu grozi, kakor da ga tiše in pritskajo k tlom trde in koščene roke ali da se mu reži v obraz zloben duh ali neviden duh — vse to je zaplalo sedaj z vso silo in skušalo zmagati v njem.

Stal je nedolčen in se niti premaknil z mesta.

Janez, premisli in prevdari!

Naenkrat pa mu je vsebovalo na prsa kakor mora: Zakaj si pravzaprav že pretrpel do sedaj zaradi tega toliko težkih ur in negotovosti? Zakaj si se takrat plazil okoli tiste trafeke kakor da hočeš krasti, pa si le hotel pošteno plačati, kar boš kupil? Zakaj si se ojunačil, da si se drznil kupiti zvezde, ko je bilo to vendar v zvezi z večjo nevarnostjo ko sedaj v tem gozdu, v miru in tihoti našti kupljene zvezde? Kdo bo izvedel, kdo bo li izvedel in kako bi sploh mogli izvedeti v daljni Celovec? In prizori doma! Koliko vse lepše in bolj čašeno bo, če prideš z zvezdam! Oče... mati... sestre in bratje... Jerica... stari vojaki... sodržniki... znanci... vrstniki... S čim si boš pridobil večji ugled in večjo veljavko ko s tem? In zakaj pravzaprav nosiš zvezdi in nit in iglo s seboj, če...

Janez se je s skokom zaletel v gozd, pozabil zasuti stopinje za seboj — kakor je prej mislil, da bo storil — hitel do visoke smreke, odložil na suhem in kopnem prav ob steblu zavitek, ga razvezal in posegel na dno. In v temi je našel, kar je iskal, ker so bile misli zadnje dneve in zlasti na potu še prav živo vedno pri tem malem zavitku, ki je ležal na dnu. Slekkel je plašč, slekkel bluzo — mraz ga je objel in ga hotel zopet ovirati s tem, da mu je navdahnil misel, da bi bilo morda vendar bolje, če ne stori — oblekel zopet samo plašč, ga tesno privil k sebi, tipal nekaj časa po ovratniku bluze, ker v temi ni mogel natančno videti, razvil papir, potegnil ven zvezdi, ju pritisnil najprvo s prsti in otipal, če stope so razmerno. Nato je izlekel iglo in nit in vbedel z iglo.

Ko se je vrnil na pot, mu je bilo kakor da ga tiše za vrat že lezne ali koščene roke, kakor da ga vbada kdo z vognu razžarjenimi iglami, kakor da strmi pravljica posast z zlokobnimi in grozecimi očmi na dve mesti njegovega vratu in ju hoče izsesati in izpaliti...

V.

Hudoklinova družina je bila zbrana v sobi: mati je mesila, oče je sedel pri peči in zamišljeni zrl v delo sinov in hčer, ki so delali pri mizi in v kotu jaslice. Tiho je bilo v sobi — kakor bi se bali z govorjenjem motiti sveti mir, ki je plaval pod stropom in legal z vsakim trenutkom bolj v njih srca. Eno je vedel gospodar: da misli gospodinja na sina Janeza, ki je pri vojakih in v tem trenutku morda zmrzuje, morda je lačen, morda si podpira kje v samotnem kotu glavo in je žalosten in otožen pri misilih na druge svete večere, ki je dosedaj še vse preživel doma. Morda je pa celo kje na straži... na straži v tem mrazu in v tej sveti noči... To je vedel gospodar, da misli mati nanj in da tako misli nanj! Saj ji bere z obraza, saj ji bere z oči, ker pri vsej razpoloženosti in svečanosti tega svetega

(Dalje prih.)

SLOVENSTVO V AMERIKI

ne bo izginilo tako hitro, če se bomo ameriški Slovenci zavedali, da imamo v svojem slovenskem tisku tisto silo, ki bo nas držala še dolgo, dolgo skupaj.

"AMERIKANSKI SLOVENEC"

je prvi slovenski list v Ameriki! Čitajmo ga, naročajmo ga in podpirajmo ga! Stane leto \$6.00; polleto \$3.00; za Chicago. Kasno in inozemstvo \$7.00 in za pol leta \$3.50. Naslov:

"AMERIKANSKI SLOVENEC",

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

NAROCITE IN CITAJTE

lepi zanimivi slovenski družinski mesečnik

"NOVI SVET"

ki prinaša vsak mesec zanimivo in zbrane čtivo za ameriške Slovence.

Stane letno samo \$2.00. Za Kanado in vse ostalo inozemstvo \$3.00 letno.

Naročnino sprejemajo lokalni zastopniki, ali pa jo pošljite direktno na:

UPRAVA "NOVI SVET"
1846 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

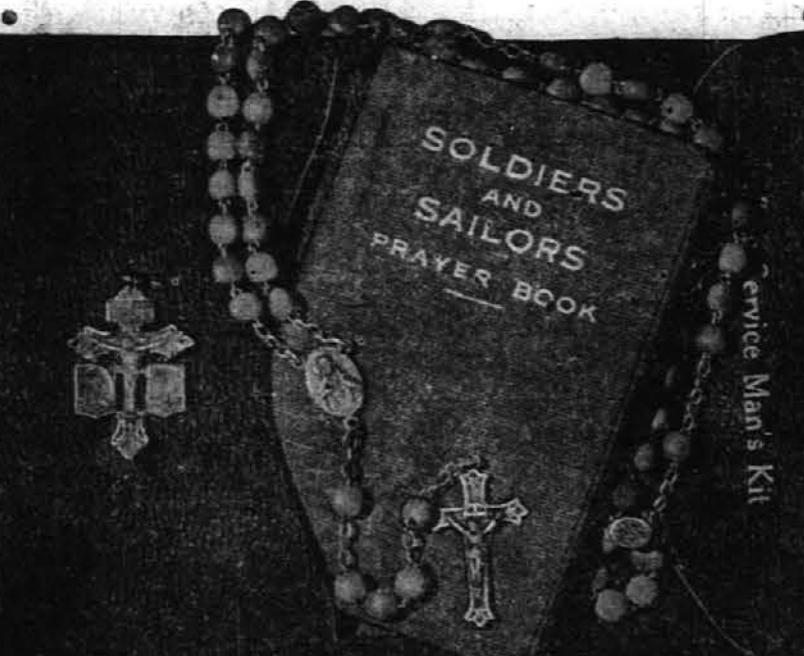
Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naše katoliško časopisje.

NAJLEPŠE DARILO

in najlepši spomin za sina, moža, prijatelja ali sorodnika, ki odhaja k vojakom je lep molitvenik ali rožnivenec. Naši naročniki lahko dobijo pri nas nekaj takih praktičnih predmetov.

Ti predmeti za vojake so:

VOJAŠKI MOLITVENIK Z ROŽNIM VENCEM

v lepem ovitku, ki je trpežno narejen in se zgane skupaj, kakor denarnica, da jo vojak lahko nosi v malem žepu vedno pri sebi. Knjizica vsebuje najpotrebnije mašne in druge molitve. Tako ima vojak vedno pri sebi praktičen molitvenik v angleščini in vse kar mu potreba. Ta sestav stane s poštino vred

\$1.50

"My Companion" "MOJ TOVARIŠ"

V malem usnjatem ovitku ki se zapne, kot malo denarnica, in jo ima vojak lahko vedno pri sebi vsebuje rožni venec, na strani dve svetinjice, ena Presv. Srca Jezusovega, druga Žalostna mati z mrtvim Sinom Zveličarjem. Stane samo

\$1.00

Naročilom je vedno pridjeti potreben znesek in iste naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
1849 W. CERMACK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

Pisano polje

J. M. Trunk

Če li biti rat? Kaj nova vojska, ali ni dosti sedanje? Well, radi vse je mogče na Balkanu.

Nikola Tesla je umrl. Bil je — Ličan. Tako se marsikaj popa tam doli, kakor se "to" dogaja tudi pri nas, ko pravimo, da je ta Kranjc, drugi Štajerc... Korošci so že ob grobu. Da bi bili Slovenci? "Naj ostane pri starem", in če te tudi po glavi bje. Taki smo ljudje, na Balkanu zablinsne nož, Slovenci se primojušujejo, enako "po starem".

Alston, Tesla je umrl in bil je Ličan. To je "narod" za začasno zapopanje, da ni že danes rata. Narod ali vsaj pleme so Hrvati, Srbi tudi. Kaj je bil Tesla? Tu bi bil že danes rat, ko bi stric Sam ne pretil s palico. Ko pride do Hrvatske in do Velike Srbije tam doli, se bodo dvignili na mejdani, ker

eni pravijo, da je bil Tesla Hrvat, drugi da je bil Srb, radi strica Sama so si tu le v laseh, Tesla, slaven mož. "Med zbor učenih stopi glava". Vsi so pisali o Tesla. Kdo je bil? Ali smemo od drugih pričakovati, da bi pisali pravilno, ko smo si sami v laseh? Tesla je le eno ime, ampak tisočero jih je, ki niso, kar so, ker sami nečejo biti, kar bi imeli biti. Pisali so, da je bil Tesla "Austro-Hungarian". Lopov, bi človek skoroda rekel. Ne udri. Ali nismo sami najrajji taki? Drugi so pisali, da je bil Tesla "the son of a Greek priest". Tu je še Ličana zmanjkalo, Tesla je šel med Grke.

Vse, vse... in rat če biti, ker smo vse, le Slovani sami nečemo biti, drugi pa nas ne marajo kot Slovane.

MEH ZA SMEH

ZADNJI CAS

Mož prinese z lova zajca, ki ga je pa v štacuni kupil, in ga bahato izroči ženi. Žena nese zajca v kuhinjo, ko pa pride nazaj, pravi: "No, prav zadnji čas je bil, da si tega zajca ustrelil, ker že disi."

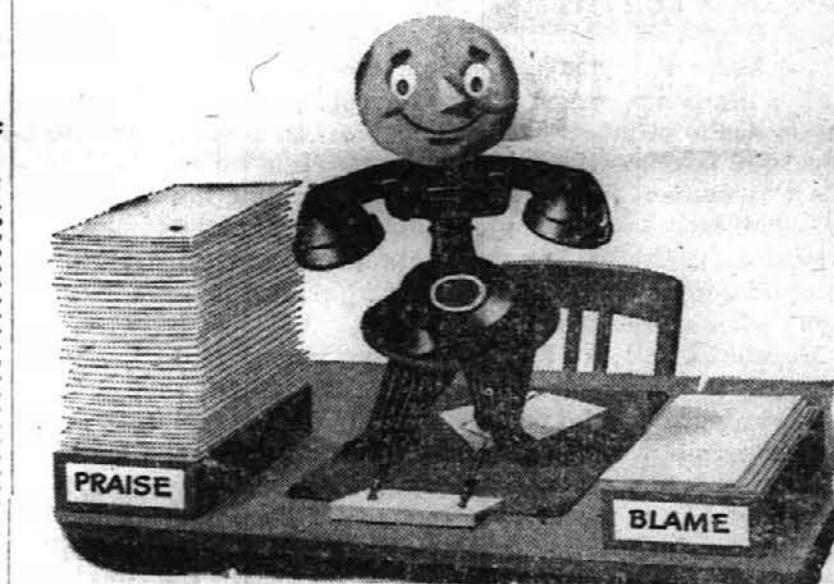
slovila kuharico in sedaj sama kuha? Saj se ti ne izplača."

Liza: "O pač. Odkar sama kuham, moj mož polovico manj pojde."

UMNI SADJAR

Učitelj: "Kdaj je najboljši čas za trganje jabolk?"

Francuk: "Takrat, kadar ni gospodarja doma."

Klub temu, da nam ni možno, da postreže kot navadno pod vojnimi razmerami, naša invenčna pošta zahvalnih pisem je nadalje mnogi in kritizirane se nadalje niža.

Illinois Bell uslužbencji so zelo hvaležni za vaše prijazne besede — posebno še ob času, ko se štirindvajseturni dnevi zdijo vse prekratki, da bi si vzeli čas za pisanje pisem.

Včetek 1450 naših izvezbanih moških in žensk se je pridružil oboroženim silam Strica Sama. Naše operatorice, po-

pravljalcji in drugi še na delu nosijo težje breme kakor kdaj koli prej. V mnogih slučajih je njih delo po potrebi ovirano vsled pomanjkanja materiala in opreme.

Vendar se telefonska tradicija Postrežbe nadaljuje. Hitra postrežba. Prijazna postrežba. Učinkovita postrežba... Telefonski moški in ženske vodo, da izvršujejo delo, bistveno koristno vojnemu naporu. Storili bodo, kar najbolje mogoče.

V SAKDO VSAK DAN KUPUJ VEČ VOJ. BONDOD

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

VI SE UČITE ANGLEŠCINE - VAŠI OTROCI PA SLOVENŠCINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOV.

BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateri se sedaj prodaja po znani ceni, samo

\$2.00

Naročila pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

1849 W. Cermak Rd.,

Chicago, Illinois